

- I. **Ce este esențial în Directiva CSRD** – Ghidul Inițiativei de Raportare Globală (GRI).
- II. **Rating-urile/Scorurile ESG.** Parlamentul European a adoptat acordul provizoriu în ceea ce privește activitățile de rating ESG.
- III. **Consiliul European a adoptat Directiva CSDDD/CS3D** (Directiva privind Diligența în materie de Durabilitate a întreprinderilor)
- IV. **ISRS și EFRAG** au publicat ghidul de interoperabilitate a standardelor de raportare de sustenabilitate, pentru evitarea redundanțelor în cazul companiilor care raportează în jurisdicții multiple.

*

* * *

- I. **Ce este esențial în Directiva CSRD** – Ghidul Inițiativei de Raportare Globală (GRI).

Global Reporting Initiative (Inițiativa de Raportare Globală) a publicat Ghidul elementelor esențiale din Directiva CSRD.

Ghidul poate fi descărcat de [AICI](#). Un set de 11 rezumate explică modificările esențiale, într-un limbaj accesibil.

În ceea ce privește auditul informațiilor de sustenabilitate, ghidul precizează:

Directiva CSRD introduce o obligație la nivel european pentru cele aproape 50.000 de companii care fac obiectul ei, de a avea o asigurare a informațiilor de sustenabilitate, destinată investitorilor și tuturor părților interesate, în ceea ce privește calitatea informațiilor de sustenabilitate raportate.

Deși obiectivul este ca raportările de sustenabilitate să fie însoțite de un nivel similar de asigurare precum cele financiare, Directiva CSRD are o abordare graduală în această privință.

Pentru început, Directiva introduce o „asigurare limitată”, prin definitivarea standardelor de asigurare limitată până la 1 Octombrie 2026.

Asigurarea „rezonabilă” urmează să fie introdusă din 2028, nu înainte de o evaluare de Comisia Europeană în privința posibilelor efecte. Ar urma ca până la

1 Octombrie 2028, Comisia Europeană să adopte și standardele de asigurare „rezonabilă”.

După adoptarea acestora (2028) devine obligatorie aplicarea acestor standarde pentru o asigurare rezonabilă (în loc de o asigurare limitată). Până la adoptarea acestor noi standarde la nivel european, statele membre pot aplica standarde și proceduri naționale.

Când auditorii oferă o „asigurare limitată” față de informația raportată conform standardelor ESRS, susținerea lor este că, pe baza procedurilor și evaluărilor, nu au observat indicii că informațiile materiale raportate au fost eronate.

Informația materială reprezintă în esență orice informație care ar putea influența decizia utilizatorilor (investitorii și celelalte părți interesate). O informație este materială atunci când omisiunea raportării sau distorsionării ei ar putea, în mod rezonabil, să influențeze deciziile pe care utilizatorii ei, le-ar lua, pe baza raportărilor financiare sau de sustenabilitate.

Pragul de materialitate: în contextul abordării dublei materialități (efectul pe care compania îl are asupra factorilor ESG dar și efectele pe care factorii ESG îl au asupra companiilor), pragul de materialitate în chestiuni de sustenabilitate este necesar pentru a decide ce factori sunt „materiali” pentru companie. Conform legislației europene, pragul de materialitate trebuie determinat în funcție de severitatea unor impacturi negative actuale și severitatea unor impacturi negative potențiale.

În ceea ce privește **„asigurarea rezonabilă”** – aceasta aduce un mai mare nivel de încredere asupra raportărilor de sustenabilitate. Când auditorii oferă o astfel de asigurare, ei susțin, simplu spus, că în baza procedurilor de audit și de evaluare, raportările nu includ greșeli materiale. Cel care oferă asigurarea rezonabilă efectuează o analiză inițială de risc, amplă, și colectează suficiente date astfel încât să ofere un nivel de asigurare ridicat, **dar nu absolut**, în privința acurateței datelor auditate.

Pentru companiile listate, Directiva crește rolul central al Comitetelor de Audit și extinde rolul lor în supravegherea asigurărilor de sustenabilitate. Aceste Comitete sunt formate de obicei din Directori (membrii non-executivi, cel puțin unul dintre ei fiind independent), care monitorizează procesul de raportare a informațiilor de sustenabilitate. Rolul se extinde asupra raportărilor digitale și respectării standardelor și de a oferi recomandări pentru a menține acuratețea datelor de sustenabilitate și de a asigura independența celor care oferă serviciile de asigurare de sustenabilitate.

În paralel cu activitatea Comitetelor de Audit, Comitetele de Raportare de Sustenabilitate din cadrul companiilor pot desfășura activități de coordonare sau supraveghere a colectării datelor, analizelor și raportării către părțile interesate a datelor privind performanța sustenabilității. Atât Comitetele de Audit cât și cele de Raportare sustenabilitate au un rol important în ceea ce privește definirea „materialității”.

Adoptarea implementării standardelor sectoriale de raportare de sustenabilitate a fost amânată până în 2026 (în prezent fiind adoptate doar standardele tematice) și va ține cont de sfatul tehnic al CEAOB. CEAOB (Comitetul Organismelor Europene de Supraveghere a Auditului) urmează ca până în Iulie 2024 să publice ghiduri în ceea ce privește procedurile de asigurare de sustenabilitate (ce urmează să fie adoptate în Octombrie 2024).

Sintetic, modificările principale aduse de Directiva CSRD sunt prezentate mai jos:

Afectează	Când	Obligații de raportare	Ce trebuie evaluat	Obligații de audit	Format de raportare	Unde se raportează	Standarde
<p>Aproximativ 42.500 de companii, incluzând:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entități de interes public (mici, medii, mari) - Companiile mari - Companiile din țări terțe UE <p>Spre exemplu: Companiile mari trebuie să întrunească cel puțin 2 din următoarele 3 criterii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Active > 25 mil Eur - Cifra de afaceri netă > 50 mil Eur - Mai mult de 250 de angajați 	<p>2025 – Primul an de raportare pentru companiile mari listate;</p> <p>2026 – primul an de raportare pentru companiile mari;</p> <p>2027 – primul an de raportare pentru IMM care sunt PIE (cu opțiune de amânare până în 2029)</p> <p>2020 – Primul an de raportare pentru companiile terțe UE</p>	<p>Informații pe 10 domenii în linie cu standardele ESRS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schimbări climatice; 2. Poluare; 3. Resurse de apă și marine; 4. Biodiversitate și ecosisteme; 5. Folosirea resurselor și economie circulară; 6. Forța de muncă; 7. Forța de muncă pe lanțul de producție; 8. Comunități afectate; 9. Consumatori și utilizatori finali; 10. Conduita de afaceri 	Dubla materialitate	Inițial, asigurare limitată, apoi asigurare rezonabilă (2028)	Documente care pot fi citite atât de utilizatori cât și de soft-ware (format electronic unic european)	Într-o secțiune specifică a raportului de management	Raportare obligatorie conform standardelor ESRS și evaluare a dublei materialități

II. Rating-urile/Scorurile ESG. Parlamentul European a adoptat acordul provizoriu în ceea ce privește activitățile de rating ESG.

Elementele principale:

- Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) va fi cea care **autorizează** activitățile de rating ESG;
- Rating-urile ESG pot fi calculate **separat** (Mediu/Social/Guvernanță)
- Agențiile de rating ESG **autorizate** pot gira agențiile de rating non-EU care doresc să opereze în Uniunea Europeană;
- Agențiile de rating ESG pot furniza și alte servicii fără să fie nevoie să formeze o entitate distinctă, dacă operațiunile lor sunt separate. Această prevedere **nu se aplică** pentru activitățile de consultanță, audit sau rating de credit.

Acordul provizoriu a fost adoptat de Parlamentul European în 24 Aprilie 2024 și urmează să intre în vigoare după ce Consiliul European va aproba textul acordului, în termen de 18 luni de la aprobare.

Regulile adoptate de Parlamentul European adaugă reglementări potrivit cărora agențiile de rating trebuie să explice dacă evaluările lor cuprind modul în care entitățile supuse procesului de rating i) afectează și la rândul lor ii) sunt afectate de factorii ESG, urmărind și aici principiul dublei materialități.

Cu alte cuvinte trebuie evaluat dacă rating-urile (sau „scorurile”) vizează atât **riscurile financiare materiale asupra companiei** care face obiectul rating-ului dar și **impactul material al companiei asupra factorilor de mediu, social, guvernanță**, sau dacă rating-urile vizează doar unul dintre acești factori.

Ca regulă, companiile vizate vor primi ratinguri separate E, S și G (și nu un rating cumulat ESG). Scopul separării este de permite investitorilor să își țintească fondurile optimizat, într-una din cele 3 direcții și să aibă informații clare despre fiecare rating în parte.

Scopul rating-urilor ESG

„Scorurile” ESG au drept scop să măsoare „calitatea ESG” a unei companii, adică măsurarea impactului fie asupra *acționarilor* (eng. *Shareholders*) fie asupra *părților interesate* (eng. *Stakeholders*).

În privința impactului asupra părților interesate, scorurile reprezintă o modalitate de măsurare a impactului companiei asupra părților interesate (ex: angajați, clienți, comunitate, mediu). Scorurile măsoară totodată gradul în care companiile se ghidează după principii etice.

În privința impactului asupra acționarilor, „calitatea ESG”, măsurată prin rating-uri este cel mai des definită în termeni de *materialitate* (informația pe care un investitor rezonabil ar privi-o drept **semnificativă** atunci când ia decizia de a investi).

„Scorurile” ESG sunt folosite de mai multe categorii de participanți la piața financiară, în scopuri diferite, regăsindu-se în esență **aceleași părți interesate și de raportările/asigurările de sustenabilitate**, după cum urmează:

Pentru companii:

Companiile folosesc rating-urile pentru a își valida propria politică orientată spre angajamentele ESG, pentru a înțelege expunerea proprie față de reglementările ESG sau pentru a semnală părților interesate că activitatea lor urmărește cu prioritate factorii ESG.

Pentru investitori instituționali:

Ratingurile ESG au un rol important în alocarea investițiilor de către instituții care investesc în numele clienților.

Pentru investitorii de retail:

Investitorii non-profesioniști își ghidează activitatea conform preferințelor și valorilor personale însă nu sunt întotdeauna, simultan așa numiți „consumatori de informații sofisticate”, precum raportările publice ale companiilor. Prin urmare, pentru acești investitori, rating-urile ESG ajută la înțelegerea informațiilor financiare de către o audiență mai largă.

Investițiile care vizează respectarea factorilor ESG au înregistrat un ritm de creștere anual de 12% între 2016-2020 și sunt prognoze care estimează la 40 de mii de miliarde de dolari valoarea totală a acestora până în 2030. Doar în Statele Unite ele totalizează în prezent peste 8 mii de miliarde de dolari (12,5% din totalul investițiilor).

Metodologia agențiilor de rating ESG **nu este comună**, în acest sens Consiliul Standardelor Internaționale de Sustenabilitate (ISSB) încercând să obțină unificarea metodelor (nerealizată până în prezent).

Lipsa unei metodologii neunificate nu elimină valoarea pe care scorurile ESG o aduc profesioniștilor însă apar inconsistențe de rating-uri între diferiți furnizori de scoruri, respectiv **inconsistențe**.

Spre deosebire de activitatea din industria de rating de credit (unde există un procent de corelare de 99% între diferiții furnizori), studiile arată că în privința rating-urilor ESG, corelația între rezultate este cuprinsă între 38-71%, între diverși furnizori, în principal datorită metodologiilor diferite utilizate.

Acordul provizoriu adoptat de Parlamentul European indică o preocupare sporită față de diseminarea de informații corecte și **verificarea practicilor ESG ale companiilor**.

*
* * *

III. Consiliul European a adoptat Directiva CSDDD/CS3D (Directiva privind Diligența în materie de Durabilitate a întreprinderilor)

În 24 Mai 2024, Consiliul European a dat acordul final pentru Directiva CSDDD ([detalii AICI](#))

Directiva introduce obligații pentru companiile mari în ceea ce privește impactul advers al activității lor față de drepturile omului și protecția mediului. Directiva menționează și răspunderea companiilor față de aceste obligații. Regulile adoptate privesc nu numai operațiunile companiilor, dar și activitățile subsidiarelor lor și a partenerilor de afaceri pe lanțul furnizorilor.

Prevederile Directivei CSDDD se aplică din:

- 2027, pentru companiile cu mai mult de 5000 de angajați și cu o cifră de afaceri mai mare de 1,5 miliarde de Euro
- 2028, pentru companiile cu mai mult de 3000 de angajați și cu o cifră de afaceri mai mare de 900 de milioane de Euro;
- 2029, pentru companiile cu mai mult de 1000 de angajați, și cu o cifră de afaceri mai mare de 450 de milioane de Euro

Urmează ca textul Directivei să fie publicat în Jurnalul oficial al Uniunii Europene și să intre în vigoare la 20 de zile de la publicare.

Pe parcursul dezbaterilor, anumite prevederi au fost relaxate sau chiar scoase din propunerea inițială. Se estimează că aproximativ **5.300** de companii vor fi afectate direct de Directivă (dar și companii de pe lanțul lor de furnizori).

Directiva solicită companiilor care fac obiectul ei să adopte o atitudine responsabilă și sustenabilă în ceea ce privește lanțurile globale de producție. Companiile trebuie să adopte o politică de due-dilligence bazată pe riscuri pentru a identifica și evalua impactul potențial advers asupra mediului și a drepturilor omului. Textul final al Directivei a fost adoptat de Parlamentul European pe 24 Aprilie 2024.

*
* * *

IV. Fundația IFRS și EFRAG au publicat ghidul de interoperabilitate a standardelor de raportare de sustenabilitate.

Ghidul are ca scop demonstrarea modului în care se aliniază standardele de raportare de sustenabilitate realizate de IFRS (ISSB) și cele realizate de EFRAG (ESRS) și cum o companie poate aplica ambele seturi de standarde.

Un alt scop este reducerea redundanțelor în raportările de sustenabilitate, în cazul companiilor care raportează în mai multe jurisdicții: „Noul ghid urmează să reducă fragmentarea, complexitatea, redundanțele pentru companiile care aplică amândouă seturile și să le ajute să colecteze datele utile pentru luarea deciziilor, o singură dată”.

Fiecare dintre cele 2 seturi de standarde urmează să stea la baza raportărilor obligatorii de sustenabilitate, pentru zeci de mii de companii, multe dintre ele urmând să raporteze, în jurisdicții diferite, conform ambelor seturi de standarde.

Ghidul de interoperabilitate este disponibil [AICI](#).

*
* * *